

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 146/2567

บริษัท บ.โจทก์ บริษัท ด.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 391, ป.พ.พ. มาตรา 7, ป.พ.พ. มาตรา 222

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่จำเลยเห็นชอบกับข้อเสนอของบริษัท อ. ที่อ้างว่าผลงานของโจทก์มีความล่าช้ากว่าแผนงานหลักเกินกว่า 3 เดือน ไม่มีความเชื่อมั่นว่าโจทก์จะสามารถทำงานได้เสร็จทันตามสัญญาโดยบริษัท ป. แฉงยกเลิกสัญญากับโจทก์โดยไม่ปรากฏในข้อสัญญาให้จำเลยบอกเลิกสัญญาได้ จึงถือเป็นการบอกเลิกสัญญาโดยไม่ชอบ ไม่มีผลทำให้สัญญาเลิกกัน อย่างไรก็ตามหลังจากจำเลยมีหนังสือขอยกเลิกสัญญากับโจทก์ โจทก์มิได้โต้แย้ง มีการเจรจาร่วมกันเพื่อหาทางชดใช้ค่าแห่งการงานที่โจทก์ได้กระทำไป โดยโจทก์ได้มาฟ้องคดีหลังจากนั้นไม่นานและไม่ได้ขอให้จำเลยให้โจทก์เข้าทำงานต่อจนเสร็จ พฤติการณ์เช่นนี้ถือได้ว่าทั้งสองฝ่ายต่างสมัครใจเลิกสัญญาต่อกันโดยปริยาย คู่สัญญาแต่ละฝ่ายจำต้องให้อีกฝ่ายหนึ่งได้กลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิมตาม ป.พ.พ. มาตรา 391 วรรคหนึ่ง โจทก์จึงต้องคืนเงินที่ได้รับไว้ล่วงหน้า 36,000,000 บาท แก่จำเลย ส่วนจำเลยจำต้องชดใช้เงินตามควรแห่งค่าการงานที่โจทก์ได้กระทำให้ โจทก์อ้างว่าตามสัญญาพิพาทระบุไว้โดยชัดแจ้งว่า ผลกำไรของการรับจ้างตามสัญญามีอยู่ในอัตราร้อยละ 6 จำเลยคาดเห็นหรือควรจะคาดเห็นขณะทำสัญญา หรืออย่างช้าขณะบอกเลิกสัญญาว่า หากเลิกสัญญาจะทำให้โจทก์สูญเสียผลกำไรหรือผลตอบแทนตามสัญญาที่ควรจะได้รับตามสัญญานั้น เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า คู่กรณีทั้งสองฝ่ายต่างสมัครใจเลิกสัญญากันโดยปริยาย และไม่มีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดผิดสัญญา ข้อตกลงตามสัญญาระหว่างทั้งสองฝ่ายย่อมไม่มีผลผูกพันกันอีกต่อไป โจทก์จึงไม่อาจเรียกค่าเสียหายส่วนนี้จากจำเลยได้เช่นกัน

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยคืนหนังสือค้ำประกันการชำระเงินล่วงหน้าบับลงวันที่ 13 กรกฎาคม 2560 วงเงิน 36,000,000 บาท และหนังสือค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาฉบับลงวันที่ 21 กรกฎาคม 2560 วงเงิน 24,000,000 บาท กับให้จำเลยชำระเงิน 51,252,165.18 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การขอให้ยกฟ้องและฟ้องแย้งขอให้บังคับโจทก์คืนเงินค้ำจำล่วงหน้า 35,384,984.60 บาท กับชำระค่าเสียหาย 91,544,040.15 บาทรวมเป็นเงิน 126,929,024.75 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ 22 มิถุนายน 2561 ซึ่งเป็นวันที่จำเลยฟ้องแย้งเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่จำเลย โจทก์ให้การฟ้องแย้งขอให้ยกฟ้องแย้ง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยคืนหนังสือค้ำประกันการชำระเงินล่วงหน้าของธนาคาร ก. วงเงิน 36,000,000 บาท และคืนหนังสือค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาของธนาคาร ก. วงเงิน 24,000,000 บาท แก่โจทก์ และให้โจทก์ชำระเงิน 25,939,574.43 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องแย้ง (ฟ้องแย้งวันที่ 22 มิถุนายน 2561) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่จำเลย ค่าขออื่นตามฟ้องและตามฟ้องแย้งนอกจากนี้ให้ยก ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์และจำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้โจทก์ชำระเงิน 10,593,444.52 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี

นับแต่วันฟ้องแย้ง (ฟ้องแย้งวันที่ 22 มิถุนายน 2561) เป็นต้นไปจนถึงวันที่ 10 เมษายน 2564 และ อัตราร้อยละ 3 ต่อปี นับแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่จำเลย ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยให้ปรับเปลี่ยนลดลงหรือเพิ่มขึ้นได้ตามพระราชกฤษฎีกาซึ่งตราขึ้นตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 7 ที่แก้ไขใหม่ แต่ต้องไม่เกินอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ตามที่จำเลยขอ นอกจากนี้ที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ให้คืนค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ 35,385 บาท แก่จำเลย ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งในส่วนฟ้องและฟ้องแย้งในศาลชั้นต้นและ ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์นอกจากที่สั่งคืนให้เป็นพับ โจทก์และจำเลยฎีกา โดยได้รับอนุญาต จากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นที่คู่ความมิได้โต้แย้งกันฟังได้ว่า เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2560 จำเลยตกลงทำสัญญาให้โจทก์เป็นผู้ตกแต่งภายในติดตั้งวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ เพอร์นิเจอร์ภายในโครงการของจำเลย รวม 146 ห้อง ในลักษณะการจ้างเหมา รวมค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นเงิน 240,000,000 บาท เริ่มตั้งแต่วันที่ 20 มีนาคม 2560 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2561 มีเงื่อนไขให้จำเลยชำระค่าจ้างล่วงหน้าแก่โจทก์ 36,000,000 บาท โดย จำเลยจะหักเงินค่าจ้างล่วงหน้าอัตราร้อยละ 15 ของค่าจ้างที่จำเลยต้องชำระแต่ละงวด กับหัก เงินประกันผลงานหรือการปฏิบัติตามสัญญาอัตราร้อยละ 5 ของเงินค่าจ้างที่จำเลยต้องชำระแต่ละ งวดหลังจากจำเลยชำระค่าจ้างล่วงหน้า โจทก์วางหลักประกันให้แก่จำเลยเป็นหนังสือค้ำประกัน การชำระเงินล่วงหน้าของธนาคาร ก. วงเงินจำนวน 36,000,000 บาท กับหนังสือค้ำประกันการ ปฏิบัติตามสัญญาของธนาคาร ก. วงเงินจำนวน 24,000,000 บาท โจทก์ส่งมอบงานและเบิกค่า ปฏิบัติงานจากจำเลยไปแล้ว 5 งวด วันที่ 26 มกราคม 2561 บริษัท อ. ซึ่งเป็นผู้รับเหมาหลักของ จำเลยมีหนังสือถึงบริษัท ป. ซึ่งเป็นบริษัทที่จำเลยว่าจ้างให้บริหารและควบคุมการก่อสร้างของ โจทก์ เรื่องขอยกเลิกสัญญางานตกแต่งภายในของโจทก์ วันที่ 29 มกราคม 2561 โจทก์มีหนังสือถึง จำเลยชี้แจงเหตุผลของความล่าช้า หลังจากนั้นวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2561 บริษัท ป. มีหนังสือถึง โจทก์ขอยกเลิกสัญญางานตกแต่งภายในห้องพักโครงการของจำเลย คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตาม ฎีกาของจำเลยประการแรกว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ จำเลยฎีกาว่า จำเลยเป็นผู้เสนอชื่อ โจทก์ให้เป็นผู้รับเหมาช่วงต่อบริษัท อ. สาเหตุที่จำเลยมีชื่อปรากฏอยู่ในหนังสือแจ้งให้เป็นผู้ชนะ การประกวดเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการชำระค่าจ้างให้แก่โจทก์ในนามของบริษัท อ. เท่านั้น จำเลยจึงมิได้อยู่ในฐานะผู้ว่าจ้างหรือมีนิติสัมพันธ์กับโจทก์ เห็นว่า ข้อความท้ายหนังสือแจ้งให้เป็นผู้ ชนะการประกวดระบุไว้อย่างชัดเจนว่าจำเลย คือ ผู้ว่าจ้าง หรือ The Employer และเงื่อนไขตาม หนังสือดังกล่าวกำหนดให้จำเลยเป็นผู้ชำระเงินล่วงหน้าแก่โจทก์ 36,000,000 บาท กับให้โจทก์ ส่งมอบหลักประกันการชำระเงินล่วงหน้าและการปฏิบัติตามสัญญาในรูปแบบของ หนังสือค้ำประกันจากธนาคาร โดยจำเลยเป็นผู้รับประโยชน์ ก่อนที่โจทก์จะเป็นผู้ชนะ การประกวดราคาและตกลงทำสัญญากับจำเลย ยังได้ความตามสำเนาจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ว่า โจทก์เสนอราคาพร้อมรายการแสดงปริมาณวัสดุและราคา (BOQ) ให้จำเลยพิจารณา ไม่ปรากฏว่า บริษัท อ. เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย ทั้งตามทางนำสืบของทั้งสองฝ่ายได้ความว่าในการเบิกเงิน ค่าจ้างแต่ละงวดของโจทก์ จำเลยเป็นผู้อนุมัติและชำระค่าจ้างแต่เพียงผู้เดียว ส่วนบริษัท อ. มี หน้าที่ตรวจสอบผลงานของโจทก์ร่วมกับบริษัท ป. เพื่อส่งต่อให้จำเลยพิจารณาเท่านั้น พฤติการณ์ เช่นนี้บ่งชี้ได้ว่า จำเลยเป็นผู้ว่าจ้างและมีนิติสัมพันธ์กับโจทก์ในลักษณะสัญญาจ้างทำของโดยตรง เมื่อจำเลยบอกเลิกสัญญาต่อโจทก์และไม่ยอมชำระค่าจ้าง ย่อมเป็นการโต้แย้งสิทธิโจทก์ โจทก์จึง มีอำนาจฟ้อง ฎีกาข้อนี้ของจำเลยฟังไม่ขึ้น ปัญหาตามฎีกาของจำเลยที่ต้องวินิจฉัยประการต่อไปมี

ว่า โจทก์หรือจำเลยเป็นฝ่ายผิดสัญญา เห็นว่า ข้อเท็จจริงได้ความจากคำเบิกความของนายธราดล ผู้รับมอบอำนาจจำเลย ซึ่งเจือสมกับทางนำสืบของโจทก์ว่า ในการปฏิบัติงานของโจทก์ จะมี คณะทำงานร่วมตรวจสอบการทำงานประกอบด้วยตัวแทนของจำเลย บริษัท ป. และบริษัท อ. ซึ่ง จะประชุมปรึกษาหารือกันทุกเดือนเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และการแก้ไขความล่าช้า รวมทั้งมีการ รายงานความคืบหน้าในการปฏิบัติงาน หากโจทก์จงใจไม่ปฏิบัติงานตามสัญญา ท้าวสุดอุทิศประเภท มาใช้ตั้งแต่แรกหรือใช้วัสดุอุปกรณ์ไม่ได้มาตรฐาน คณะทำงานน่าจะพบเห็นปัญหา ไม่น่าจะปล่อย ให้โจทก์ปฏิบัติงานเรื่อยมา และยอมให้โจทก์เบิกเงินค่าปฏิบัติงานไปแล้วถึง 5 งวด ทั้งนายธราดล เบิกความตอบทนายโจทก์ถามค้านยอมรับว่า การเทียบเคียงคุณสมบัติและลักษณะของสินค้า เป็นเรื่องปกติในการก่อสร้าง โจทก์เคยขอเทียบเคียงสินค้าหลายครั้ง และสามารถนำสินค้าที่ผลิต จากประเทศจีนมาใช้ในโครงการของจำเลยได้ เพียงแต่ต้องขออนุมัติสินค้าแต่ละรายการจาก จำเลยก่อน ซึ่งสอดคล้องกับหมายเหตุท้ายใบเสนอราคาที่ระบุว่างานเทียบรายการต่าง ๆ ให้ ทำตามข้อมูลจากผู้ซื้อและวัตถุดิบทั้งหมด รวมถึงอุปกรณ์ติดตั้งที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ตัวเลือกอื่น ๆ จากประเทศจีน และแม้จะได้ความจากคำเบิกความของนายธราดลว่า เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2560 โจทก์นำตัวแทนของจำเลยไปเยี่ยมชมโรงงานผลิตสินค้าที่ประเทศจีนตามที่โจทก์ขอ เทียบเคียงรายการวัสดุแล้วจำเลยไม่พึงพอใจตัวอย่างสินค้า แต่เมื่อพิจารณาหนังสือนำเสนอเรื่อง Shop Drawing Furniture จะเห็นได้ว่า เมื่อโจทก์เสนอแบบเฟอร์นิเจอร์ประกอบการพิจารณาใน การสั่งผลิตจากประเทศจีนตามคำแนะนำ ดิชม และแก้ไขที่ประเทศจีน บริษัท ป. ผู้ควบคุมงาน ของจำเลย และบริษัท อ. ก็พิจารณาอนุมัติตามคำแนะนำของโจทก์อยู่หลายครั้งหลายคราว ย่อม แสดงว่าจำเลยมิได้เคร่งครัดว่าโจทก์ต้องใช้วัสดุตามที่กำหนดไว้ในแบบแปลนและจำเลยยอมให้ โจทก์ใช้วัสดุที่ผลิตจากประเทศจีนเทียบเคียงได้ ส่วนที่จำเลยอ้างว่าโจทก์ทำงานล่าช้าและงานไม่ สำเร็จตรงตามแผนงานนั้น ได้ความจากคำเบิกความของนายธราดลว่า ความล่าช้าในงาน โครงสร้างและงานสถาปัตยกรรมมีอยู่แล้วตั้งแต่มีก่อนที่โจทก์จะเข้าทำงานในโครงการ ในโครงการ จะมีผู้รับเหมารายย่อยอยู่ประมาณ 10 ราย ในการประชุมที่ไซต์งานแต่ละสัปดาห์จะพบ ความล่าช้าของงานทุกส่วน ซึ่งมีผลกระทบต่องานของผู้รับเหมารายอื่น ๆ ซึ่งก็ตรงตาม รายงานการประชุมเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2560 ที่ปรากฏว่ามีงานสถาปัตยกรรมภายในห้องพัก ซึ่งเป็นงานของผู้รับเหมารายอื่นล่าช้ากว่าแผน และโจทก์ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่างานตกแต่งภายใน ที่ล่าช้ามาจากการที่โจทก์ยังไม่ได้รับมอบพื้นที่เพื่อติดตั้งฝ้า บางห้องรอรูปลูกแก้ไขหลุมฝ้า กับ รายงานการประชุมเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2560 ที่ได้ความว่าจากการตรวจสอบสาเหตุงาน ตกแต่งภายในที่ล่าช้าเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2560 พบว่างานที่ล่าช้ามาจากการที่ผู้รับเหมา แต่ละรายทำไม่ครบถ้วนแต่ละขั้นตอน ทำให้ต้องรอซึ่งกันและกัน ส่วนที่จำเลยฎีกาอ้างว่า ใน การขออนุมัติวัสดุของโจทก์ มีการส่งรายการเพื่อขออนุมัติวัสดุล่าช้าโดยอ้างรายงานการประชุม เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2560 และวันที่ 18 พฤษภาคม 2560 ว่า บริษัท ป. เร่งรัดให้โจทก์ดำเนินการ ขออนุมัติวัสดุให้ผู้ออกแบบโครงการ (Designer) พิจารณาโดยด่วน และบริษัท ป. แจ้งให้โจทก์ ทราบว่าการดำเนินการอนุมัติวัสดุจะมีผลกระทบต่องานก่อสร้างห้องพักนั้น เมื่อพิจารณาตาม รายงานการประชุมในครั้งต่อมาไม่ปรากฏว่าโจทก์ไม่ได้ปฏิบัติตามนั้นหรือไม่ และจำเลยมิได้เร่งรัด เรื่องดังกล่าวต่อไปอีก ทั้งโจทก์ยังคงปฏิบัติงานและเบิกค่างวดงานต่อไปได้ ข้ออ้างนี้จึงฟังไม่ขึ้น ข้อเท็จจริงยังได้ความจากคำเบิกความของนายธราดลตอบทนายโจทก์ถามค้านว่า ผู้รับเหมา รายย่อยแต่ละรายซึ่งถูกกำหนดให้ทำงานแล้วเสร็จภายในเดือนสิงหาคม 2561 ในลักษณะเดียวกับ

โจทก์ ปัจจุบันมีการขอขยายระยะเวลาตามสัญญาออกไปจากกำหนดเดิม และตาม รายงานการประชุมเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2560 บริษัท อ. ซึ่งเป็นผู้รับเหมาหลักและผู้ร่วม ตรวจสอบผลงานของโจทก์เองก็เคยเสนอต่อที่ประชุมขอขยายระยะเวลาก่อสร้างของตนเองออกไป ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้เถียงกันยังฟังได้ว่า จำเลยเพิ่งชำระเงินค่าจ้างล่วงหน้าจำนวน 36,000,000 บาท แก่โจทก์ เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2560 ล่าช้ากว่าวันเริ่มต้นทำสัญญาถึง 4 เดือน ย่อมมีผลต่อการเตรียมการทำงานของโจทก์ ประกอบกับมีการขอแก้ไขแบบและรายการอนุมัติจาก จำเลยซึ่งบางครั้งใช้เวลานาน อีกทั้งยังมีการขอให้โจทก์แก้ไขปรับเปลี่ยนแบบตามความต้องการ ของเจ้าของอีกบางส่วนพฤติการณ์เช่นนี้จึงไม่อาจถือว่างานที่ล่าช้ากว่าแผนงานออกไปเกิดจากการ ปฏิบัติงานของโจทก์หรือเป็นความรับผิดชอบของโจทก์แต่เพียงฝ่ายเดียว ไม่อาจถือได้ว่าโจทก์เป็น ฝ่ายผิดสัญญา ดังนี้ เมื่อโจทก์เสนอแผนงานต่อจำเลยและขอขยายระยะเวลาออกไปโดยขอทำงาน ให้แล้วเสร็จภายในเดือนกุมภาพันธ์ 2562 หากจำเลยไม่เห็นด้วย จำเลยน่าจะกำหนดระยะเวลา พอสมควรให้โจทก์มีโอกาสปฏิบัติตามสัญญาหรือแก้ไขงานให้ได้ตามกำหนดเสียก่อน เฉพาะอย่างยิ่งในขณะนั้นยังเหลือเวลาตามกำหนดสัญญาเดิมอีกกว่า 6 เดือน การที่จำเลยเห็นชอบ กับข้อเสนอบริษัท อ. ที่อ้างว่าผลงานของโจทก์มีความล่าช้ากว่าแผนงานหลักเกินกว่า 3 เดือน ไม่มีความเชื่อมั่นว่าโจทก์จะสามารถทำงานได้เสร็จทันตามสัญญา โดยบริษัท ป. แจ้งยกเลิกสัญญากับโจทก์ โดยไม่ปรากฏในข้อสัญญาให้จำเลยบอกเลิกสัญญาได้ จึงถือเป็นการบอกเลิกสัญญาโดยไม่ชอบ ไม่มีผลทำให้สัญญาเลิกกัน อย่างไรก็ตามหลังจากจำเลยมีหนังสือขอยกเลิกสัญญากับโจทก์ โจทก์มิได้โต้แย้ง มีการเจรจาร่วมกันเพื่อหาทางชดใช้ค่าแห่งการทำงานที่โจทก์ได้กระทำไป โดยโจทก์ ได้มาฟ้องคดีหลังจากนั้นไม่นานและไม่ได้ขอให้จำเลยให้โจทก์เข้าทำงานต่อจนเสร็จ พฤติการณ์ เช่นนี้ถือได้ว่าทั้งสองฝ่ายต่างสมัครใจเลิกสัญญาต่อกันโดยปริยาย คู่สัญญาแต่ละฝ่ายจำต้องให้อีก ฝ่ายหนึ่งได้กลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 391 วรรคหนึ่ง โจทก์จึงต้องคืนเงินที่ได้รับไว้ล่วงหน้า 36,000,000 บาท แก่จำเลย ส่วนจำเลยจำต้อง ชดใช้เงินตามควรแห่งค่าการทำงานที่โจทก์ได้กระทำไป สำหรับค่างานงวดที่ 6 และงวดที่ 7 ที่ ศาลอุทธรณ์กำหนดให้ 3,045,903.93 บาท นั้น จำเลยมิได้ฎีกาโต้แย้งว่าที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า โจทก์ทำงานทั้ง 2 งวด ดังกล่าวเสร็จแล้วนั้น ไม่ตรงกับมูลค่างานที่โจทก์ปฏิบัติอย่างไร กลับยอมรับ ในฎีกาว่า บริษัท ค. ซึ่งเป็นบริษัทที่จำเลยว่าจ้างให้บริหารควบคุมต้นทุนและประเมินมูลค่างานของ ผู้รับเหมาในโครงการ ดำเนินการออกเอกสารรับรองงานให้แก่โจทก์แล้ว และต่อสู้อย่างเดียวว่าโจทก์ ไม่นำใบรับรองดังกล่าวไปวางบิล ส่วนงานงวดที่ 7 แม้ไม่ปรากฏใบรับรองค่าางงาน แต่โจทก์มี รายละเอียดการปฏิบัติงานพร้อมภาพถ่ายประกอบแสดงอยู่ในหนังสือเบิกค่าางงานฟังได้ว่าโจทก์ ทำงานงวดที่ 6 และที่ 7 ให้จำเลยจริง จึงเห็นควรกำหนดให้ 3,045,903.93 บาท ส่วนค่างานที่ จำเลยให้โจทก์เร่งทำงานอย่างต่อเนื่องในช่วงเดือนมกราคม 2561 ถึงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2561 นอกเหนือจากค่าางงานงวดที่ 6 และที่ 7 ที่ศาลอุทธรณ์กำหนดให้ 4,809,522.33 บาท จำเลยฎีกาว่า ค่าางงานยังไม่มี การตรวจรับงาน และเป็นเอกสารที่โจทก์จัดทำขึ้นมาเอง แต่เอกสารดังกล่าวมี รายละเอียดของงานจำนวนมากพร้อมภาพถ่าย ซึ่งในการทำงานดังกล่าวของโจทก์มีคณะทำงาน ของจำเลยดูแลอยู่ด้วย ทำให้ไม่น่าเชื่อว่าโจทก์จะสร้างหลักฐานขึ้นมาเอง จึงเห็นสมควรกำหนดให้ 4,809,522.33 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายที่โจทก์เตรียมว่าจ้างทีมงาน ส่งซื้อวัสดุอุปกรณ์เตรียมใช้งานใน โครงการที่ศาลอุทธรณ์กำหนดให้ 2,142,890.04 บาท นั้น แม้ข้อเท็จจริงจะได้ความว่ามีวัสดุบาง รายการของโจทก์อยู่ที่โครงการของจำเลย และจำเลยสามารถนำไปใช้ต่อได้ กับมีรายการสินค้าที่

โจทก์สั่งซื้อไวล่วงหน้าเพื่อเตรียมใช้ในโครงการของจำเลย แต่เมื่อพิจารณาตามรายงานการประชุมเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2561 ซึ่งโจทก์มิได้โต้แย้งถึงความไม่ถูกต้อง ปรากฏข้อเท็จจริงว่าโจทก์มีปัญหาในเรื่องการจัดหาบุคลากรและการวางแผนงานที่ดีอันเป็นสาเหตุส่วนหนึ่งที่ทำให้งานของจำเลยเกิดความล่าช้า ทั้งยังได้รับความจากนายหลิว กรรมการโจทก์ ตอบทนายจำเลยถามค้านว่า ฝ่ายโจทก์เป็นผู้สรุปบันทึกข้อความหน้า 16 ว่า มีงานที่ไม่เรียบร้อย 180 ข้อ เป็นของโจทก์ 127 ข้อ และนายหลิว ยอมรับว่างานที่ไม่เรียบร้อยไม่สามารถแก้ไขได้ หากแก้ไขต้องรื้องานเดิมทิ้ง โจทก์จึงมีส่วนต้องรับผิดชอบความเสียหายของจำเลยด้วย กรณีเห็นควรกำหนดค่าการงานในส่วนนี้แก่โจทก์ เฉพาะที่โจทก์มีหลักฐานเป็นเงิน 1,384,978.76 บาท หักค่าเสียหายดังกล่าวแล้วเห็นควรกำหนดให้ 1,000,000 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายที่โจทก์อ้างว่าโจทก์สั่งผลิตชิ้นส่วน วัสดุผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์จากประเทศจีนเพื่อเตรียมใช้ในโครงการของจำเลย และศาลอุทธรณ์กำหนดให้เฉพาะเงินค่ามัดจำสินค้า เป็นเงิน 14,588,218.59 บาท นั้น เห็นว่า โจทก์นำสืบและอ้างเอกสารดังกล่าวประกอบว่า โจทก์จ่ายเงินมัดจำร้อยละ 30 ในการสั่งผลิตเฟอร์นิเจอร์จากประเทศจีน โดยโอนเงินมัดจำไป 3 ครั้ง เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2561 วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2561 และวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2561 แต่ข้ออ้างของโจทก์ดังกล่าวไม่สอดคล้องกับหัวข้อพิจารณาและติดตามในรายงานการประชุม ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแผนงานเร่งรัดงานตกแต่งภายในของโจทก์แล้ว สรุปว่าโจทก์มิได้กล่าวถึงแผนการผลิตและติดตั้งเฟอร์นิเจอร์ และในรายงานการประชุมในครั้งต่อมาเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2561 ปรากฏว่าเมื่อบริษัท อ. แจ้งว่าแผนงานที่โจทก์จัดทำให้เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2561 และต่อเนื่องถึงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2561 ไม่สามารถดำเนินการได้จริง โจทก์ก็มิได้โต้แย้งเกี่ยวกับเรื่อง การสั่งผลิตเฟอร์นิเจอร์จากประเทศจีนมาแล้วแต่อย่างใด อันเป็นเรื่องผิดวิสัย ข้ออ้างของโจทก์จึงขาดความน่าเชื่อถือ ประกอบกับสำเนาสัญญาสั่งทำเฟอร์นิเจอร์พร้อมค่าแปลมิได้ระบุวันที่ทำสัญญา ไม่มีเลขที่สัญญา และทนายจำเลยแถลงคัดค้านว่าโจทก์ไม่ส่งต้นฉบับเอกสาร ทำให้จำเลยไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารได้ จึงไม่กำหนดค่าใช้จ่ายส่วนนี้ให้ และเมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าโจทก์และจำเลยเลิกสัญญากันด้วยความสมัครใจ คู่สัญญาจึงไม่มีสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาต่อกันอีกต่อไป จำเลยจึงต้องคืนหนังสือค้ำประกันการชำระเงินล่วงหน้าและหนังสือค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญา รวมทั้งคืนเงินในส่วนที่หักไว้เป็นค่าประกันผลงานและค่าจ้างล่วงหน้าจำนวน 205,005.15 บาท และ 615,015.44 บาท ตามลำดับแก่โจทก์ เมื่อหักกลบลบหนี้กันแล้ว คงเหลือหนี้ที่โจทก์ต้องชำระแก่จำเลย 26,324,553.15 บาท สำหรับประเด็น ตามฎีกาของจำเลยที่ว่า โจทก์กระทำละเมิดต่อจำเลยตามฟ้องแย้งหรือไม่ และจำเลยได้รับความเสียหายเพียงใดนั้น เมื่อข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่าโจทก์เป็นฝ่ายผิดสัญญา การกระทำของโจทก์ ย่อมไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อจำเลย ที่จำเลยขอค่าเสียหายส่วนนี้ จึงไม่กำหนดให้ ฎีกาของจำเลยฟังขึ้นบางส่วน ส่วนปัญหาตามฎีกาของโจทก์ที่ขอค่าเสียหายอันเกิดแต่พฤติการณ์พิเศษตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 222 วรรคสอง โดยอ้างว่าตามสัญญาพิพาทระบุไว้ โดยชัดแจ้งว่า ผลกำไรของการรับจ้างตามสัญญามีอยู่ในอัตราร้อยละ 6 จำเลยคาดเห็น หรือควรจะคาดเห็นขณะทำสัญญา หรืออย่างช้าขณะบอกเลิกสัญญาว่า หากเลิกสัญญาจะทำให้โจทก์สูญเสียผลกำไรหรือผลตอบแทนตามสัญญาที่ควรจะได้รับตามสัญญานั้น เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า คู่กรณีทั้งสองฝ่ายต่างสมัครใจเลิกสัญญากันโดยปริยาย และไม่มีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดผิดสัญญา ข้อตกลงตามสัญญาระหว่างทั้งสองฝ่ายย่อมไม่มีผลผูกพันกันอีกต่อไป โจทก์จึงไม่อาจเรียกค่าเสียหายส่วนนี้จากจำเลยได้เช่นกัน ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น อนึ่ง คดีนี้ศาลอุทธรณ์พิพากษา

ให้จำเลยได้รับเงินค่าจ้างล่วงหน้าคืน 36,000,000 บาท จำเลยฎีกาค่าเสียหายตามฟ้องแย้งใน
ทุนทรัพย์ 126,929,024.75 บาท ซึ่งต้องหักต้นทุนเงิน 36,000,000 บาท ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้
โจทก์ชำระแก่จำเลยออก ที่จำเลยชำระค่าขึ้นศาลชั้นฎีกาในทุนทรัพย์ค่าเสียหาย 126,929,024.75
บาท เป็นการชำระเกินมาให้คืนค่าขึ้นศาลส่วนที่เกินมาแก่จำเลย 36,000 บาท พิพากษาแก้เป็นว่า
ให้โจทก์ชำระเงิน 26,324,553.15 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องแย้ง
(ฟ้องแย้งวันที่ 22 มิถุนายน 2561) เป็นต้นไปจนถึงวันที่ 10 เมษายน 2564 และอัตราร้อยละ 3
ต่อปี นับแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่จำเลย ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยให้
ปรับเปลี่ยนลดลงหรือเพิ่มขึ้นได้ตามพระราชกฤษฎีกาซึ่งตราขึ้นตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 7 ที่แก้ไขใหม่ แต่ต้องไม่เกินอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
ตามที่จำเลยขอ นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกา
ให้เป็นพับ

องค์คณะ

อนุสรณ์ ศรีเมนต์ · วิชัย ช่างหัวหน้า · รัชพงศ์ วิสุทธีสังวร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/146/2567>